

lume, la mijlocul veacului al XX-lea", încadrându-se astfel „în bilanțul general al celui de al doilea război mondial cu valori de mare semnificație pentru istoria noastră, dar și pentru cea europeană" (p. 366).

Desăvârșirea revoluției burghezo-democratice și trecerea la revoluția socialistă sînt tratate în continuitatea lor organică, în cadrul procesului revoluționar neîntrerupt ce s-a dezvoltat într-un ritm rapid după 23 August 1944.

Între două revoluții este scrisă într-un stil atrăgător, fiind îmbinată armonios accesibilitatea cu conținutul științific. Prin aceste calități, la care noi ne-am referit pe scurt, ca și prin altele, ea se adresează unui public larg, fiind utilă, atât specialiștilor și celor care studiază istoria mișcării noastre muncitorești, cît și cititorilor (tot mai mulți în ultima vreme), dornici să parcurgă o lucrare, cu caracter de sinteză, privind mișcarea revoluționară și democratică din țara noastră.

ION AGRIGOROAIEI

Șipote — tradiții și contemporaneitate. Iași, 1974, 162 pagini + 36 fotografii.

Apărută sub egida Sectorului din Iași al Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R. și U.J.C.A.P. Iași, lucrarea „Șipote — tradiții și contemporaneitate", reprezintă un model de reușită îmbinare pe plan publicistic a relatărilor unui important eveniment istoric desfășurat pe aceste meleaguri în urmă cu patru decenii, cu problematica complexă a dezvoltării economico-sociale contemporane a comunei Șipote. Volumul concentrează comunicările ținute în toamna anului trecut în comuna Șipote cu ocazia simpozionului și a manifestărilor dedicate împlinirii a 40 de ani de la unirea Ligii Țăranilor din Moldova cu Frontul Plugarilor, moment deosebit de însemnat în lupta țărănimii pentru libertate, dreptate și o viață mai bună. Echilibrul lucrării, judicios întocmită, reprezintă rezultatul unității obținute între comunicările care prezintă elemente referitoare la trecutul istoric al comunei, alături de cele legate de prezentul ei tumultuos, ca și al dezvoltării sale viitoare.

Volumul pe care îl prezentăm, cuprinde un prim număr de comunicări semnate de N. Grigoraș, A. Konețchi, Valeria Potop, Gh. I. Ionită, D. Gh. Melinte și Mircea Valea, care tratează pe baza unor numeroase surse documentare, problemele legate de vechimea comunei Șipote, dezvoltarea acesteia în primele decenii ale secolului nostru, însemnătatea unirii Ligii Țăranilor din Moldova cu Frontul Plugarilor în toamna anului 1893, amintiri ale participanților la aceste memorabile evenimente, reflectarea lor în presa timpului etc., etc.

N. Grigoraș a apelat la numeroase izvoare pentru a ne înfățișa cele mai vechi începuturi ale așezării de pe teritoriul actualei comune

Șipote și pregnantatele momente de istorie feudală care au lăsat numeroase urme pe aceste locuri de-a lungul timpului.

A. Karețchi, ocupîndu-se de istoricul dezvoltării comunei în primele trei decenii ale secolului XX ne oferă de fapt — în limitele spațiului de care a dispus — o micro-monografie economico-socială. Încadrarea judicioasă a elementului local în problematica istorică generală, tratarea competentă a consecințelor pătrunderii relațiilor capitaliste în agricultură, înfățișarea mișcărilor sociale care au avut loc pe aceste meleaguri, dau o imagine de ansamblu reușită a dezvoltării comunei în perioada respectivă. Sugerăm ca la o eventuală reeditare a lucrării să fie analizat și modul în care a fost aplicată reforma agrară din 1921 și astfel vom putea găsi mai lesne răspunsul la unele probleme de natură economică sau socială care s-au făcut simțite în viața comunei în anii care au urmat.

Valeria Potop, în comunicarea „Însemnătatea unirii Ligii Țăranilor din Moldova cu Frontul Plugarilor prezintă, plecînd de la variatele surse cercetate, cadrul general și elementele care au favorizat acest eveniment important din viața țărănimii. Datele inedite referitoare la crearea Ligii Țăranilor în comuna Șipote, relevarea celor mai semnificative aspecte ale activității acestei organizații, prezentarea rolului pe care l-a jucat Dr. Petru Groza în evenimentul aniversat constituie cîteva din elementele esențiale ale acestei interesante comunicări.

Articolul lui Gh. I. Ioniță „Doctorul Petru Groza — prieten al țăranilor și susținător al cauzei lor drepte“, constituie un frumos omagiu adus eminentului om politic român despre care George Călinescu afirma atît de judicios, că avînd de ales între clasa sa și poporul său, n-a pregetat să meargă toată viața alături de acesta din urmă. Autorul reușește pe deplin în realizarea scopului ce și l-a propus ca pe fondul general reprezentat de viața și activitatea social-politică a Dr. Petru Groza, să reliefeze „una din trăsăturile esențiale ale marelui dispărut, aceea de prieten al țăranilor și de susținător al cauzei lor“.

Publicarea în lucrare a amintirilor lui Melinte Gh. Dumitru, fost președinte al Ligii Țăranilor din Moldova cu ajutorul căruia a fost reconstituit și Imnul Ligii, precum și a relatărilor ziarului „Horia“ despre evenimentul de la Șipote (comunicare semnată de Mircea Valea) încheie prima parte a volumului. Cei care au pregătit lucrarea pentru tipar (Valeria Potop și Aurel Karețchi) s-au străduit să adune totalitatea mărturiilor scrise și orale care să pună în lumină cele petrecute în urmă cu patru decenii: împlinirea acțiunilor țărănimii moldovene cu cele ale organizației Frontului Plugarilor în tendința de a schimba cursul vieții satului românesc din acel timp.

Problemele contemporaneității reprezintă obiectul următoarelor cinci comunicări inserate în volum și consacrate de autorii lor (Gh. Vasiliu, Al. Floares, Sterie Rădoi, Gh. Rusu, V. Nemesniciuc, Gh. Sănăuțeanu, A. Hirlăuanu) tratării principalelor aspecte ale cooperativizării comunei Șipote, mutațiilor social-economice intervenite în viața locuitorilor săi, dezvoltării culturale a comunei, precum și analizei elementului motor

al tuturor transformărilor petrecute — organizația comunistă din comună.

În aceste comunicări sînt scoase în relief date și fapte care atestă că realitățile satului nou socialist, au favorizat pe o arie socială mereu mai largă, afirmarea unor trăsături esențiale, cum sînt atitudinea înaintată față de muncă, intrajutorarea tovarășească etc.

Cifrele edificatoare care reflectă binefacerile aduse de socialism în viața șipotenilor sînt foarte elocvente prin ele însele : în Șipote al patrulea locuitor este elev sau student ; din aceștia 80% învață în școlile comunei și 20% în școlile postliceale și superioare. Creșterea puterii economice a șipotenilor se reflectă și în numărul mare de construcții edilitar gospodărești, din care autorii amintitelor comunicări — menționează pe bună dreptate cele peste 800 case noi, patru școli, 5 magazine pentru deservirea populației, asfaltarea șoselei, electrificarea comunei și altele. Organizația de partid comunală s-a întărit an de an, cuprinzînd în toamna anului trecut peste 680 de comuniști, care-și desfășoară activitatea în 26 organizații de bază conduse de cele patru comitete de partid.

Transformările care au avut loc în viața comunei Șipote, hărnicia și dăruirea de care dau dovadă oamenii dau dreptul de a se exprima convingerea că următorii ani vor aduce noi transformări care vor permite afirmarea și mai puternică a personalității locuitorilor din această parte a țării.

Lucrarea pe care am prezentat-o se impune ca o deplină reușită atît prin bogatul ei conținut cît și datorită excelentelor condiții grafice în care a apărut.

Reprezentînd un omagiu adus luptei necurmăte a poporului român pentru o viață mai bună, salutăm apariția acestui volum în anul jubiliar al celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei noastre și al celui de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român ne manifestăm încrederea că el va fi urmat și de alte lucrări care prin tematica lor să contribuie la evocarea tradițiilor glorioase ale luptei poporului, fundament al remarcabilelor realizări contemporane ale României socialiste.

L. EȘANU

MAREȘAL I. H. BAGramean: *Așa a început războiul*. București, 1974, 482 p.

Autorul, participant direct la evenimentele militare din preajma Marelui război pentru apărarea patriei și din timpul desfășurării lui, relatează în prima parte a cărții, activitatea în statele majore ale marilor unități din Regiunea militară Kiev, care cuprindea zona de sud-vest a frontierei U.R.S.S.

Se acorda o atenție sporită planurilor de organizare — mobilizare, acoperire și fortificare a frontierei, planurilor operative, care aveau